

Bryssel den 13 juni 2022
(OR. fr, en)

9736/22

ECOFIN 537
UEM 140
SOC 327
EMPL 213
COMPET 428
ENV 526
EDUC 203
RECH 321
ENER 240
JAI 792
GENDER 77
ANTIDISCRIM 57
JEUN 87
SAN 331

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	9400/22 - COM(2022) 602 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om Belgiens nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Belgiens stabilitetsprogram 2022

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har granskats och godkänts av olika rådskommittéer och som grundas på kommissionens förslag COM(2022) 602 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Belgiens nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Belgiens stabilitetsprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241², genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker samtidigt resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att uppdateras i juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs vederbörlig hänsyn till det sociala åtagandet från Porto som undertecknades den 7 maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011³, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Belgien inte var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet och ett förslag till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport, som innehöll en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet⁴ (*rekommendation om euroområdet 2022*) den 5 april 2022 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 14 mars 2022.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁴ Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts genom bland annat högre priser på energi, livsmedel och råvaror samt svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom liksom mot de företag som är mest sårbara för energiprishöjningar. Unionen märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. De ekonomiska effekterna av Rysslands aggressionskrig har påverkat medlemsstaterna på ett asymmetriskt sätt. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 rådets direktiv 2001/55/EG⁵ för första gången genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382⁶, och därigenom ges fördrivna människor från Ukraina rätt att lagligen vistas i unionen och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbetsmarknaden, hälso- och sjukvård, bostäder och social välfärd.

⁵ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års europeiska planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, utöver eventuella andra landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då sådana granskade, uppdaterade eller ändrade återhämtnings- och resiliensplaner lämnades in.
- (5) Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten är aktiverad sedan mars 2020. I sitt meddelande av den 3 mars 2021 med titeln *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser* förde kommissionen fram sin ståndpunkt att beslutet om huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i unionen eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

- (6) I enlighet med riktlinjen i rådets rekommendation av den 18 juni 2021⁷ med avgivande av rådets yttrande om Belgiens stabilitetsprogram 2021 mäts den samlade finanspolitiska inriktningen för närvarande bäst som en förändring i de primära utgifterna (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen), men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt⁸. För att bedöma om den nationella finanspolitiken är försiktig och dess sammansättning gynnsam för en hållbar återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen granskas, förutom den övergripande finanspolitiska inriktningen, även utvecklingen i nationellt finansierade⁹ primära löpande utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen) och investeringar.

⁷ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Belgiens stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 1).

⁸ Beräkningarna av den finanspolitiska inriktningen och dess delar i denna rekommendation är kommissionens uppskattningar baserade på de antaganden som ligger till grund för kommissionens vårprognos 2022. Kommissionens beräkningar av den potentiella tillväxten på medellång sikt inkluderar inte den positiva effekten av reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka den potentiella tillväxten.

⁹ Som inte finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens eller andra unionsmedel.

- (7) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 (*den finanspolitiska vägledningen*) som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 noterade kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, samtidigt som det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att låta vägledningen återspeglas i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i den europeiska planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.
- (8) När det gäller den finanspolitiska vägledningen beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med kommissionens vinterprognos 2022. Mot bakgrund av dessa överväganden måste de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning samt hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel så att den kan anpassas efter de snabbt föränderliga omständigheterna, inbegripet utmaningarna till följd av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina när det gäller försvar och säkerhet, och bör se olika ut för olika medlemsstater enligt deras finanspolitiska och ekonomiska situation, även vad gäller deras utsatthet för krisen och tillströmningen av fördrivna människor från Ukraina.

- (9) Den 30 april 2021 lämnade Belgien in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen bedömde enligt artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 13 juli 2021 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Belgiens återhämtnings- och resiliensplan¹⁰. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 som anger att Belgien på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.
- (10) Den 30 april 2022 lämnade Belgien in sitt nationella reformprogram för 2022 och sitt stabilitetsprogram för samma år, i linje med den frist som fastställs i artikel 4 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Belgiens halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts med genomförandet av dess återhämtnings- och resiliensplan också återspeglas i det nationella reformprogrammet för 2022.

¹⁰ ST 10161/21 INIT, ST 10161/21 ADD 1.

- (11) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Belgien. Den innehöll en bedömning av hur väl Belgien hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Belgiens genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, med utgångspunkt i resultattavlan för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte alls eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten bedömdes också Belgiens framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, liksom framstegen med att nå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.
- (12) Den 23 maj 2022 lade kommissionen fram en rapport i enlighet med artikel 126.3 i fördraget. Denna rapport behandlade Belgiens budgetläge utifrån det faktum att dess underskott i de offentliga finanserna 2021 överskred fördragets referensvärde på 3 % av bruttonationalprodukten (BNP), samtidigt som den offentliga skulden överskred fördragets referensvärde på 60 % av BNP och inte uppnådde riktmärket för skuldminskning. I rapporten drogs slutsatsen att underskotts- och skuldkriterierna inte var uppfyllda. I linje med meddelandet av den 2 mars 2022 övervägde kommissionen, vid sin bedömning av alla relevanta faktorer, om efterlevnaden av riktmärket för skuldminskning skulle medföra en alltför krävande tidigarelagd finanspolitisk insats som kan äventyra tillväxten. Kommissionen anser därför att det med hänsyn till de rådande exceptionella ekonomiska omständigheterna inte är berättigat att kräva efterlevnad av riktmärket för skuldminskning. Som aviserats föreslog kommissionen inte att nya förfaranden vid alltför stora underskott skulle inledas under våren 2022, och kommer att göra en ny bedömning av om det är nödvändigt att föreslå att sådana förfaranden ska inledas under hösten 2022.

(13) I sin rekommendation av den 20 juli 2020¹¹ rekommenderade rådet Belgien att under 2020 och 2021 vidta alla nödvändiga åtgärder, i enlighet med den allmänna undantagsklausulen, för att effektivt hantera covid-19-pandemin, upprätthålla ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. Belgien rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena medger det, driva en finanspolitik som syftar till att nå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna ökas. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade Belgiens underskott i de offentliga finanserna under 2021 från 9,0 % av BNP 2020 till 5,5 %. Belgiens finanspolitiska åtgärder bidrog till den ekonomiska återhämtningen 2021, samtidigt som de tillfälliga krisåtgärderna minskade från 4,4 % av BNP 2020 till 2,9 % 2021. De åtgärder som Belgien vidtog 2021 var i linje med rådets rekommendation av den 20 juli 2020. De diskretionära budgetåtgärder som regeringen antog 2020 och 2021 var i de flesta fall tillfälliga eller kompenserades genom uppvägande åtgärder. En del av de diskretionära åtgärder som regeringen antog under perioden 2020 till 2021 var dock inte tillfälliga eller kompenserades med uppvägande åtgärder, och bestod främst av permanenta höjningar av minimipensionerna och lönerna inom hälso- och sjukvårdssektorn. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade den offentliga bruttoskulden från 112,8 % av BNP 2020 till 108,2 % av BNP 2021.

¹¹ Rådets rekommendation av den 20 juli 2020 om Belgiens nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Belgiens stabilitetsprogram 2020 (EUT C 282, 26.8.2020, s. 1).

(14) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i stabilitetsprogrammet 2022 är gynnsamt. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 3,0 % 2022 och med 1,9 % 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 en lägre real BNP-tillväxt, 2,0 % 2022 och 1,6 % 2023, främst på grund av det tidigare brytdatumet för de makroekonomiska prognoser som ligger till grund för stabilitetsprogrammet 2022, som var innan Rysslands anfallskrig mot Ukraina inleddes. I sitt stabilitetsprogram 2022 förväntar regeringen sig att det samlade underskottet kommer att minska till 5,2 % av BNP 2022 och till 3,6 % av BNP 2023. Minskningen 2022 beror främst på en stadig tillväxt i den ekonomiska aktiviteten och upphävandet av de flesta nödåtgärder. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten minska (marginellt) till 108,0 % av BNP 2022 och öka till 108,8 % 2023. Utifrån de politiska åtgärder som var kända vid prognosens brytdatum förutses i kommissionens vårprognos 2022 ett underskott i de offentliga finanserna för 2022 och 2023 på 5,0 % respektive 4,4 % av BNP. För 2022 är detta i linje med det beräknade underskottet i stabilitetsprogrammet 2022, trots det mindre gynnsamma makroekonomiska scenariot i kommissionens vårprognos 2022, eftersom beräkningarna av de offentliga finanserna i stabilitetsprogrammet 2022 tar hänsyn till en teknisk korrigering som endast återspeglar effekterna på de offentliga finanserna av konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina 2022. Under 2023 förutspås i kommissionens vårprognos 2022 ett högre underskott i de offentliga finanserna, främst på grund av ett mindre gynnsamt makroekonomiskt scenario och åtgärder som ännu inte specificerats under de sista åren av stabilitetsprogrammet 2022. I kommissionens vårprognos 2022 förutspås en i stort sett likartad offentlig skuldkvot på 107,5 % av BNP 2022, men en lägre kvot på 107,6 % 2023, vilket återspeglar den lägre ökningen av BNP-deflatoren i stabilitetsprogrammet för 2022. Enligt kommissionens vårprognos 2022 beräknas den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 1,4 %. Den beräkningen omfattar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka Belgiens potentiella tillväxt.

- (15) Under 2022 fasade regeringen ut de flesta av de åtgärder som vidtogs i samband med covid-19-krisen, så de tillfälliga krisåtgärderna förväntas minska från 2,9 % av BNP 2021 till 0,4 % 2022. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas av de åtgärder som vidtogs för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de höjda energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,5 % av BNP 2022 och 0 % av BNP 2023¹². Dessa åtgärder består främst av engångstransfereringar till hushållen och sänkningar av indirekta skatter på energiförbrukning. Dessa åtgärder har angetts vara tillfälliga och avser 2022. Om energipriserna förblir höga 2023 kan dock vissa av dessa åtgärder bli kvar. Vissa av åtgärderna är inte riktade, särskilt de generella transfereringarna till hushåll för att stödja energiförbrukningen och sänkningarna av momssatserna på gas och el samt punktskatterna på bensin. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas också av kostnaderna för att erbjuda tillfälligt skydd till fördrivna personer från Ukraina, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas uppgå till 0,1 % av BNP både 2022 och 2023¹³, samt av de ökade kostnaderna för försvarsutgifter (0,1 % av BNP 2022).

¹² Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärder som vidtagits sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

¹³ Det totala antalet fördrivna personer från Ukraina till unionen förväntas successivt öka till 6 miljoner till slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dessa personer beräknas utifrån storleken på den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den faktiska spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom unionen i mars 2022. När det gäller budgetkostnader per person baseras uppskattningarna på Euromods mikrosimuleringsmodell från kommissionens gemensamma forskningscentrum, med beaktande av både kontantöverföringar och naturaförmåner såsom utbildning och hälso- och sjukvård.

- (16) I sin rekommendation av den 18 juni 2021 rekommenderade rådet att Belgien under 2022 borde utnyttja faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investeringar som kan stötta återhämtningen, men samtidigt bedriva en försiktig finanspolitik. Dessutom bör landet upprätthålla sina nationellt finansierade investeringar. Belgien rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena så medger, bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning och säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet, och samtidigt öka investeringarna för att främja tillväxtpotentialen.

(17) Under 2022 förväntas, enligt kommissionens vårprognos 2022 och uppgifterna i Belgiens stabilitetsprogram 2022, den finanspolitiska inriktningen vara stödjande med -2,4 % av BNP¹⁴. Belgien planerar att ge fortsatt stöd till återhämtningen genom att använda faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investeringar, i enlighet med rådets rekommendation. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas öka med 0,2 procentenheter av BNP jämfört med 2021. Bidraget från nationellt finansierade investeringar förväntas vara neutralt i den finanspolitiska inriktningen 2022¹⁵. Därför planerar Belgien att upprätthålla de nationellt finansierade investeringarna, i enlighet med rådets rekommendation. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2022 ge ett expansivt bidrag på 2,1 procentenheter till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta betydande expansiva bidrag omfattar den ytterligare effekten från åtgärderna för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (0,5 % av BNP) liksom kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP). Ökningen av de offentliga utgifterna till följd av automatisk indexering av löner och sociala förmåner i den offentliga sektorn, och i mindre utsträckning till högre offentlig konsumtion av varor och tjänster, beräknas också bidra till det expansiva bidraget från nationellt finansierade primära löpande nettoutgifter. Enligt kommissionens prognos motsvaras dessa åtgärder och drivkrafter för högre utgifter inte helt av kompensationsåtgärder.

¹⁴ Om indikatorn ligger på minus innebär detta att överskottet i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv.

¹⁵ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas ge ett expansivt bidrag på 0,1 procentenhet av BNP.

- (18) I kommissionens vårprognos 2022 beräknas den finanspolitiska inriktningen 2023 ligga på 0,0 % av BNP vid oförändrad politik¹⁶. Belgien förväntas fortsätta att använda bidragen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens under 2023 för att finansiera ytterligare investeringar till stöd för återhämtningen. Det positiva bidraget till den ekonomiska aktiviteten från de utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel, beräknas förbli stabilt jämfört med 2022. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett expansivt bidrag på 0,1 procentenhet till den finanspolitiska inriktningen 2023¹⁷. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2023 ge ett i stort sett neutralt bidrag på 0,1 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta omfattar effekterna av utfasningen av åtgärderna för att hantera de ökade energipriserna (0,5 % av BNP).
- (19) I stabilitetsprogrammet 2022 förväntas underskottet i de offentliga finanserna successivt minska till 3,4 % av BNP 2024 och till 2,7 % 2025. Underskottet i de offentliga finanserna förväntas därför gå under 3 % av BNP 2025. Dessa prognoser grundar sig på ett makroekonomiskt scenario som utarbetats före den ryska invasionen av Ukraina och förutsätter åtgärder som ännu inte specificerats under de sista åren av stabilitetsprogrammet 2022, framför allt en så kallad flexibel budgetansträngning på 0,8 % av BNP mellan 2023 och 2025. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten öka till 2025, närmare bestämt med en ökning till 109,7 % 2024 och en ökning till 110,1 % 2025. Enligt kommissionens analys verkar riskerna för skuldållbarheten vara höga på medellång sikt.

¹⁶ Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

¹⁷ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara neutralt.

(20) Med oförändrad politik förväntas den snabbt åldrande befolkningen förvärpa effekterna av åldersrelaterade utgifter på de offentliga finanserna. I kommissionens åldrande­rapport för 2021¹⁸ förutses en ökning med 3.6 procentenheter fram till 2040 och med 5.4 procentenheter av BNP fram till 2070 i åldersrelaterade utgifter, främst på grund av utgifter för pensioner och långtidsvård. I sin återhämtnings- och resiliensplan har Belgien åtagit sig att genomföra en pensionsreform bland annat för att förbättra systemets finansiella och sociala hållbarhet och främja konvergens mellan olika pensionssystem. När det gäller långvarig vård och omsorg var Belgien redan ett av de länder som spenderade mest i unionen 2019, och dess utgifter förväntas öka ytterligare med 14 % fram till 2030 och med 2,2 procentenheter av BNP fram till 2070. Reform­er för att förbättra den kostnadseffektiva användningen av olika vårdmiljöer, framför allt för att undvika och fördröja onödig eller för tidig institutionalisering, något som berör var fjärde person på äldreboenden¹⁹, har inletts, även om stora regionala skillnader konstateras. Covid-19-krisen har avstannat genomförandet av planerade kostnadsbesparande åtgärder. Detta tyder på att det kan finnas utrymme för att ytterligare minska överinstitutionaliseringen och samtidigt stärka användningen av högkvalitativa hemtjänster och ta itu med ekonomiska hinder som begränsar tillgången till dessa tjänster för de mest utsatta grupperna. Ett snabbt och ambitiöst genomförande av reformer skulle bidra till att ta itu med hållbarhetsproblemen.

¹⁸ Europeiska kommissionen (2021), *The 2021 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States (2019–2070)*, Institutional Paper 148 (på engelska).

¹⁹ Devos C, Cordon A, Lefèvre M, Obyn C, Renard F, Bouckaert N, Gerkens S, Maertens de Noordhout C, Devleeschauwer B, Haelterman M, Léonard C, Meeus P (2019), *Performance du système de santé belge – Rapport 2019 – Synthèse*. Health Services Research (HSR). Bruxelles: Centre Fédéral d’Expertise des Soins de Santé (KCE). KCE Reports 313B. D/2019/10.273/33.

(21) Det belgiska skattesystemet kännetecknas av ett högt skattetryck på arbete, med relativt höga skattesatser och snäva skatteklasser. Detta begränsar skattesystemets verkliga progressivitet och försvagar arbetskraftsdeltagandet ytterligare. 2016 års skattereform minskade skattetrycket på arbete för dem med lägst inkomst, men skattekillen är fortfarande den högsta i unionen för medelinkomsttagare. Hög skatt på arbete kan också avskräcka från deltagande i livslångt lärande. Dessutom riskerar vissa inslag i arbetslöshetsbidragssystemet att undergräva incitamenten för arbetssökande att arbeta, och kan göra aktiveringsåtgärderna mindre effektiva. Komplexiteten i det sociala stödet och de begränsade möjligheterna att kombinera inkomst från arbete och sociala förmåner kan också skapa negativa incitament för att börja arbeta, särskilt för personer med låg inkomspotential. Dessutom urholkas skattebaserna, delvis för att dämpa de höga skattesatserna, av ett stort antal undantag, avdrag och reducerade skattesatser, vilket skapar effektivitetsförluster och snedvridningar. Vissa inslag i skattesystemet bidrar till att snedvrider investeringsvalen och leder till överinvesteringar i vissa tillgångar. Till exempel är hyror från fast egendom underbeskattade och räntor på bostadslån för fritidsbostäder är avdragsgilla. Dessutom skapar skatteincitament för sparande och den stelbenta utformningen av skattereglerna för långsiktiga spar- och pensionssystem hinder för en bättre kapitalallokering. Skatten på värdepapperskonton, som infördes genom lagen av den 17 februari 2021, avskräcker också från att investera i finansiella instrument. Dessutom finns det utrymme för att utveckla miljöbeskattningen genom att minska subventionerna till fossila bränslen och genom att uppmuntra investeringar i en koldioxidsnål ekonomi. Exempelvis skulle en översyn av punktskatterna på fossila bränslen som används för uppvärmning (t.ex. dieselbrännolja och naturgas), som är låga jämfört med el, uppmuntra investeringar i koldioxidsnåla uppvärmningslösningar. Politiska alternativ såsom införande av vägavgifter för privata fordon (som för lastbilar), samtidigt som en tillräcklig nivå av tillhandahållande av kollektivtrafik säkerställs, skulle kunna användas för att ta itu med överbelastningar på vägarna, (det genomsnittliga antalet timmar per år i trafikstockningar är bland de högsta i unionen). Det skulle också kunna bidra till att minska utsläppen av växthusgaser som inte omfattas av utsläppshandelssystemet. Genom att frångå beskattning på arbete och samtidigt bredda skattebasen skulle man kunna göra skattesystemet mer rättvist, öka sysselsättningen och främja sociala och miljömässiga mål.

(22) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar med en preliminär tidsplan för genomförandet som ska slutföras senast den 31 augusti 2026. De bidrar till att åtgärda alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Belgien från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, utöver eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då en återhämtnings- och resiliensplan antogs. Belgiens återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till att hantera en betydande del av de utmaningar som identifierats i de relevanta landsspecifika rekommendationerna. För att förbättra de offentliga utgifternas kvalitet och effektivitet omfattar Belgiens återhämtnings- och resiliensplan en systematisk integrering av utgiftsöversyner i budgetplaneringscyklerna på alla förvaltningsnivåer. Mot bakgrund av de ökande offentliga pensionsutgifterna innehåller planen en pensionsreform som bland annat syftar till att förbättra pensionssystemets finansiella och sociala hållbarhet. Belgiens återhämtnings- och resiliensplan innehåller också flera åtgärder för att ta itu med utmaningar på arbetsmarknaden och stärka den sociala integrationen och integrationen på arbetsmarknaden av utsatta grupper, såsom personer med invandrabakgrund, kvinnor, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och personer som riskerar digital utestängning. Enligt återhämtnings- och resiliensplanen kommer Belgien att säkerställa utbyggnaden av 5G. Belgiens återhämtnings- och resiliensplan innehåller också en reform av systemet för företagsbeskattning av bilar som syftar till en fullständig elektrifiering av företagsbilparken.

- (23) Genomförandet av Belgiens återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som stöder klimatmålen i Belgien står för 49,6 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 26,6 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål kommer att bidra till att Belgien snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen, samtidigt som landets resiliens stärks. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande viktigt för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför återhämtnings- och resiliensplanen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.
- (24) Belgien har ännu inte lämnat in den partnerskapsöverenskommelse som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060²⁰ och de övriga sammanhållningspolitiska program som föreskrivs i den förordningen. I enlighet med förordning (EU) 2021/1060 ska Belgien beakta de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan de sammanhållningspolitiska fonderna och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

(25) Förutom de ekonomiska och sociala utmaningar som åtgärdas genom återhämtnings- och resiliensplanen står Belgien inför ett antal ytterligare utmaningar som rör landets arbetsmarknad och utbildningssystem. Den rekordhöga andelen lediga tjänster i Belgien tyder på att det blir allt svårare för arbetsgivare att anställa arbetstagare med rätt kompetens. Bristen på arbetskraft berör alla kompetensnivåer och är ihållande inom olika sektorer, bland annat inom informations- och kommunikationsteknik, utbildning, vård- och omsorgssektorn och byggsektorn. Framför allt finns det för få utexaminerade från utbildningar inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, både på gymnasienivå och bland personer med högskoleexamen. Kompetensglappet förklaras också av lågt deltagande i vuxenutbildningar, särskilt för lågutbildade, för vilka kompetensutveckling skulle kunna erbjuda bättre sysselsättningsmöjligheter. Inom ramen för återhämtnings- och resiliensplanen kommer individuella utbildningskonton och individuella inlärningsrättigheter att utvecklas för anställda. Den andel av utgifterna för aktiva arbetsmarknadsåtgärder som går till utbildning är dock begränsad och endast en liten – om än ökande – andel arbetssökande genomgår utbildningar som är relaterad till bristyrken. Att åtgärda bristen på arbetskraft och kompetensglappet är en viktig hävstång för att ta itu med den digitala omställningen och möjliggöra den gröna omställningen, och för att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning och kompetens för 2030.

- (26) När det gäller brist på arbetskraft och kompetensglapp finns det särskilt farhågor om utbildningssystemets resultat och delaktighet, även mot bakgrund av de höga offentliga utgifterna för utbildning²¹. Skillnaderna i utbildningsresultat är nära kopplade till elevernas socioekonomiska bakgrund och invandrarbakgrund och är bland de största i unionen, vilket leder till ojämlikhet i utbildningen. Mer än var tredje ung vuxen med funktionsnedsättning avslutar inte gymnasieutbildningen. Dessutom deltog endast 6,2 % av eleverna i arbetsplatsförlagt lärande i Belgien 2019, vilket är långt under unionsgenomsnittet (29 %). Det är särskilt motiverat att öka yrkesutbildningens relevans för arbetsmarknaden i den franskspråkiga gemenskapen, eftersom endast 3 av de 10 mest populära yrkesutbildningarna på gymnasienivå är förberedande för yrken med brist på arbetskraft. På det hela taget kvarstår farhågor i Belgien om yrkesutbildningens attraktionskraft som ett spår för spetskompetens, vilket återspeglas i den stora andel av befolkningen som har en negativ uppfattning om yrkesutbildning. En förstärkning av läraryrket skulle bidra till att behålla lärarna och minska den allt större bristen på kvalificerade lärare. Detta utgör en särskild utmaning för mindre gynnade skolor och riskerar att ytterligare öka de befintliga ojämlikheterna i utbildningssystemet. Trots de åtgärder som redan vidtagits skulle läraryrkets attraktionskraft stärkas genom bättre grundutbildning och kontinuerlig fortbildning och genom att man utvecklar mer flexibla och attraktiva karriärvägar.
- (27) Inom ramen för det mandat som unionens stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar kommissionens förslag till en REPowerEU-plan till att så snart som möjligt fasa ut unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte har kommissionen för avsikt att identifiera de lämpligaste projekten, investeringarna och reformerna på nationell och regional nivå och på unionsnivå i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.

²¹ OECD – Pisaresultat 2018, volym 1.

(28) Omkring 70 % av Belgiens inhemska bruttoenergiförbrukning täcks av import av fossila bränslen. Enligt uppgifter från 2020 är beroendet av import av fossila bränslen från Ryssland 30 % för råolja (andel av den totala importen), högre än genomsnittet i EU-27 (26 %) och jämförelsevis lägre för naturgas (7 % mot 44 % för unionen) och för kol (39 % mot 54 %)²². Andelarna i energimixen för olja (39 % av den inhemska bruttoförbrukningen jämfört med 33 %) och naturgas (30 % mot 24 %) ligger båda över unionsgenomsnittet, medan andelen kol är lägre (5 % jämfört med 11 %). Kärnkraftens andel av energimixen är 16 % av den inhemska bruttoförbrukningen. Förnybar energi stod endast för 13 % av den slutliga energiförbrukningen 2020. Belgien kommer att behöva vidta betydande ytterligare åtgärder för att påskynda utvecklingen av förnybara energikällor för att göra framsteg mot klimatneutralitet 2050 och minska sitt beroende av importerade fossila bränslen. Utvecklingen av landbaserade vindkraftsprojekt och den därmed sammanhängande utbyggnaden av kraftnätet hämmas dock kraftigt av långa förseningar för bygglov, särskilt på grund av ett stort antal upprepade och långdragna överklagandeförfaranden. En anpassning mellan alla myndighetsnivåer (federala, regionala och lokala) till de mål och den strategi som krävs för att uppnå Belgiens mål för förnybar energi skulle skapa en tydligare ram för investerare, samt minska antalet överklaganden och påskynda utbyggnaden av förnybara energikällor och därmed sammanhängande nätförstärkning. Dessutom skulle tillståndsgivningen kunna underlättas genom förstärkningar av överklagandeinstansernas kapacitet och ytterligare åtgärder för att minska överklagandeförfarandenas längd och sannolikheten för flera på varandra följande överklaganden, genom lättade restriktionerna i närheten av flygplatser, radar och militära zoner och genom uppdateringar av kraven på minsta avstånd (för vindkraftverk). Införandet av fysisk planering som tar hänsyn till områdenas resurspotential och kommunernas ökade deltagande i projekt för produktion av förnybar energi skulle kunna öka acceptansen bland lokalbefolkningen.

²² Eurostat (2020), andelen rysk import av den totala importen av naturgas, råolja och stenkol. För genomsnittet för EU-27 baseras den totala importen på import från länder utanför EU-27. För Belgien omfattar den totala importen handel inom EU. Råolja omfattar inte raffinerade oljeprodukter.

Potentialen hos solpaneler på tak (för både småskaliga och storskaliga anläggningar) skulle kunna utnyttjas bättre genom att man antar ramvillkor som är förutsägbara och tillräckliga för att stimulera egenförbrukning, energidelning och efterfrågefleksibilitet. För att ta hänsyn till den ökade nivån av variabla energikällor i elnätet skulle nätet behöva stärkas och göras smartare. Nya infrastruktur- och nätverksinvesteringar som rör gas rekommenderas att när så är möjligt vara framtidssäkrade, för att underlätta deras långsiktiga hållbarhet vid en framtida ändrad användning för hållbara bränslen.

- (29) Ytterligare medel för att ytterligare öka energieffektiviteten och minska energiförbrukningen, utsläppen och beroendet av fossila bränslen inbegriper investeringar i värdekedjan för vätgas, energirenovering och utfasning av fossila bränslen i byggnader. Detta innebär att subventioner omdirigeras till koldioxidsnåla uppvärmningskällor och att regionala förbud mot oljeeldade pannor eller gaspannor i nya byggnader införs eller påskyndas. Bränsleomställningen kommer att ske lättare om energiförbrukningen minskas och energieffektivitetsförbättringarna intensifieras (genom att man uppmuntrar till mer omfattande renoveringar) och genomförs parallellt med bränslebytet. Belgien måste ytterligare höja ambitionsnivån när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser, öka andelen förnybar energi och öka energieffektiviteten för man ska uppnå målen i 55 %-paketet. Inom transportsektorn står den stora andelen privatbilar för en stor del av oljeförbrukningen i Belgien. Främjande av ”mjuk rörlighet” (t.ex. cykling, delad rörlighet) och användning av kollektivtrafik, bland annat genom bättre kollektivtrafik, skulle bidra till att minska användningen av personbilar och den därmed sammanhängande oljeförbrukningen.

- (30) Även om den påskyndade omställningen till klimatneutralitet och utfasningen av fossila bränslen kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom flera sektorer, kan Belgien, för att minska de socioekonomiska effekterna av omställningen i de regioner som påverkas mest, utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Dessutom kan Belgien använda Europeiska socialfonden+, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057²³, för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.
- (31) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet 2022, och dess yttrande²⁴ återspeglas i rekommendation 1.
- (32) Med hänsyn till de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i medlemsstaterna i euroområdet och deras kollektiva bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet att euroområdets medlemsstater vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra de rekommendationer som anges i rekommendationen om euroområdet 2022. För Belgien återspeglas detta särskilt i rekommendationerna 1, 2 och 3.

²³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21).

²⁴ Enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Belgien att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Under 2023 säkerställa en försiktig finanspolitik, särskilt genom att begränsa ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter till en nivå som ligger under den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna till den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt nå en återhållsam offentligfinansiell ställning och säkerställa en trovärdig och gradvis skuldminskning och finanspolitisk hållbarhet på medellång sikt genom gradvis konsolidering, investeringar och reformer. Prioritera reformer för att förbättra den finanspolitiska hållbarheten i långvarig vård och omsorg, bland annat genom att främja en kostnadseffektiv användning av olika vårdmiljöer. Reformera skatte- och bidragssystemen för att minska de negativa incitamenten för arbete genom att flytta skattebördan bort från arbete och förenkla skatte- och bidragssystemet. Minska skatteutgifterna och göra skattesystemet mer investeringsneutralt.
2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 13 juli 2021. Lämna in de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 i syfte att avsluta förhandlingarna med kommissionen och därefter påbörja genomförandet av dem.
3. Ta itu med bristen på arbetskraft och kompetensglappet, framför allt genom att förbättra utbildningssystemets resultat och delaktighet, förbättra yrkesutbildningens kvalitet och relevans för arbetsmarknaden och utveckla mer flexibla och attraktiva karriärvägar och utbildningar för lärare.

4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen genom att öka energieffektiviteten och minska användningen av fossila bränslen i byggnader, främja användningen och utbudet av kollektivtrafik och mjuk rörlighet och påskynda utbyggnaden av förnybar energi och tillhörande nätinфраstruktur genom att ytterligare rationalisera tillståndsförfarandena, bland annat genom att minska överklagandeförfarandenas längd och anta ramvillkor för att främja investeringar i solenergianläggningar.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande
